

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] corpus [Christi]i sub hoc sacramento possit ab oculo aliquo videri?

7

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

etiam per motum localem sui (vt ex dictis patet*) *ar. præc.*
 sed solum per hoc, quod species huius sacramenti
 desinunt esse. Vnde patet, quod Christus per se lo-
 quendo, immobiliter est in hoc sacramento.

Ad primum ergo dicendum, quod ratio illa pro-
 cedit de motu per accidens, quo ad motum nostri
 mouentur ea quæ in nobis sunt. Aliter tamen ea quæ
 per se possunt esse in loco, sicut corpora; & aliter
 ea quæ per se non possunt esse in loco, sicut formæ
 & spirituales substantiæ. Ad quem modum potest re-
 duci, quod dicimus Christum moueri per accidens
 secundum esse quod habet in hoc sacramento, in quo
 non est sicut in loco.

Ad secundum dicendum, quod hac ratione moti
 videntur fuisse quidam, ponentes, quod corpus Chri-
 sti non remanet sub hoc sacramento, si in crastinum
 referretur. Contra quos Cyrillus dicit, Insaniunt qui-
 dam, dicentes mysticam benedictionem cessare à
 sanctificatione, si quæ eius reliquiæ remanserint in
 diem subsequentem: non enim mutatur sacramentum
 corpus Christi, sed virtus benedictionis, & viuificati-
 ua gratia, iugis in eo est. Sicut etiam omnes aliæ cõ-
 secrationes immobiliter manent, permanentibus re-
 bus consecratis: propter quod non iterantur. Veritas
 autem licet figuræ respondeat, tamen figura non po-
 test eam adæquare.

Ad tertium dicendum, quod corpus Christi re-
 manet in hoc sacramento, non solum in crastino, sed
 etiam in futuro, quousque species sacramentales ma-
 nent. Quibus cessantibus desinit esse corpus Christi
 sub eis: non quia ab eis dependeat, sed quia tollitur
 habitudo corporis Christi ad illas species: per quæ mo-
 dum Deus desinit esse dominus creaturæ desinentis.

ARTIC. VII.

*Vtrum corpus Christi prout est in hoc sacramento, pos-
 sit videri ab aliquo oculo saltem glorificato?*

Ad septimum sic proceditur. Videtur, quod cor-
 pus Christi, prout est in hoc sacramento, possit
 Terciz Par. Vol. ij. v vide-

454
*inf. ar. 8.
 c. 4. d.
 10. a. 2. q.
 2. ad 3. et
 a. 4. q. 1.
 per 10. q.
 q. 4. a. 2.
 q. 7. exp.
 lit ad 1.
 2. q. 4.*

videri ab aliquo oculo, saltem glorificato. Oculus enim noster impeditur à visione corporis Christi, in hoc sacramento existentis, propter species sacramentales ipsum circumuelantes. Sed oculus glorificatus nō potest ab aliquo impedi, quin corpora quælibet videat prout sunt. Ergo oculus glorificatus potest videre corpus Christi, prout est in hoc sacramento.

¶ 2 Præterea, Corpora gloriosa sanctorum, erunt configurata corpori claritatis Christi: vt dicitur Philip. 3. Sed oculus Christi videt seipsum prout est in hoc sacramento. Ergo pari ratione quilibet alius oculus glorificatus potest ipsum videre.

¶ 3 Præterea, Sancti in resurrectione erunt æquales angelis, vt dicitur Luc. 20. Sed angeli vident corpus Christi, prout est in hoc sacramento: quia etiam demones inueniuntur huic sacramento reuerentiam exhibere, & ipsum timere. Ergo pari ratione oculus glorificatus potest Christum videre, prout est in hoc sacramento.

SED contra, Nihil idem existens, potest simul ab eodem videri in diuersis speciebus. Sed oculus glorificatus semper videt Christum, prout est in sua specie, secundum illud Isa. 33. Regem in decore suo videbunt. Ergo videtur quod non videat Christum, prout est sub specie huius sacramenti.

RESPONDEO dicendum, quod duplex est oculus, scilicet corporalis propriè dictus, & intellectualis qui per similitudinem dicitur. A nullo autem oculo corporali corpus Christi potest videri, prout est in hoc sacramento. Primo quidem, quia corpus visibile per sua accidentia immutat medium. Accidentia autem corporis Christi sunt in hoc sacramento mediante substantia: ita scilicet quod accidentia corporis Christi non habent immediatam habitudinem, neque ad hoc sacramentum neque ad corpora, quæ ipsum circumstant. Et ideo non possunt immutare medium, vt sic ab aliquo corporali oculo videri possint. Secundo, quia sicut supra dictum est *, corpus Christi

ar. 1. huius
q. ad
3.

Christi est in hoc sacramento per modum substantiæ. Substantia autem in quantum huiusmodi, non est visibilis oculo corporali, neque subiacet alicui sensui, sed nec etiam imaginationi, sed soli intellectui, cuius obiectum est quod quid est: ut dicitur in tertio de anima*. Et ideo proprie loquendo, corpus Christi secundum modum essendi, quem habet in hoc sacramento, neque sensu, neque imaginatione perceptibile est; sed solo intellectu, qui dicitur oculus spiritualis. Percipitur autem diuersimode a diuersis intellectibus. Quia enim modus essendi, quo Christus est in hoc sacramento, est penitus supernaturalis: à supernaturali intellectu, scilicet diuino, secundum se visibilis est, & per consequens ab intellectu beato, vel angeli vel hominis: qui secundum participatam claritatem diuini intellectus, videt ea quæ supernaturalia sunt, per visionem diuinæ essentiæ. Ab intellectu autem hominis viatoris, non potest conspici nisi per fidem, sicut & cætera supernaturalia. Sed nec etiam intellectus angelicus secundum sua naturalia sufficit ad hoc intuendum. Vnde dæmones non possunt videre per intellectum Christum in hoc sacramento nisi per fidem, cui non voluntariè assentiunt, sed ad eam euidentia signorum conuincuntur: prout dicitur Iacobi 2. quòd dæmones credunt, & contremiscunt.

Ad primum ergo dicendum, quòd oculus noster corporeus per species sacramentales impeditur à visione corporis Christi sub eis existentis, non solum per modum tegumenti, sicut impedimur videre id quod est velatum quocumque corporali velamine: sed quia corpus Christi non habet habitudinem ad medium quod circumstat hoc sacramento, mediantibus proprijs accidentibus, sed mediantibus speciebus sacramentalibus.

Ad secundum dicendum, quòd oculus corporalis Christi videt seipsum sub sacramento existentem: non tamen potest videre ipsum modum essendi, quo

est sub sacramento, quod pertinet ad solum intellectu-
tum. Nec tamen est simile de alio oculo glorioso:
quia etiam ipse oculus Christi est sub hoc sacramen-
to, in quo non conformatur ei alius oculus gloriosus.

Ad tertium dicendum, quod angelus bonus, vel
malus, non potest aliquid videre oculo corporeo,
sed solum oculo intellectuali. Unde non est similis
ratio, ut ex dictis patet*.

ARTIC. VIII.

*Utrum quando in hoc sacramento apparet mira-
culosè caro vel puer, sit ibi verè cor-
pus Christi?*

455

4. d. 10. a.

2. q. 2. ad

3. q. 4.

9. 2. q. 3

et op. 58.

6. 11.

* a. prac.

ad 3. ar-

gum.

AD octauum sic proceditur. Videtur, quod quan-
do in hoc sacramento miraculosè apparet ca-
ro vel puer, non sit ibi verè corpus Christi. Corpus
enim Christi definit esse sub hoc sacramento, quan-
do desinunt esse species sacramentales: ut dictum
est*. Sed quando apparet caro vel puer, desinunt
esse species sacramentales. Ergo non est ibi verè
corpus Christi.

¶ 2. Præterea, Vbicumque est corpus Christi, vel
est ibi sub specie propria, vel specie sacramenti. Sed
quādo tales apparitiones fiunt, manifestum est, quod
non est ibi Christus sub specie propria, (quia in hoc
sacramento totus Christus continetur, qui permanet
integer in forma, qua ascendit in cælum: cum ta-
men id quod miraculosè apparet in hoc sacramen-
to, quandoque videatur ut quædam parua caro,
quandoque autem ut paruus puer): manifestum est
etiam, quod non est ibi sub specie sacramenti, quæ
est species panis vel vini. Ergo videtur, quod corpus
Christi nullo modo sit ibi.

¶ 3. Præterea, Corpus Christi incipit esse in hoc
sacramento per consecrationem & conuersionem,
ut supra dictum est*. Sed caro & sanguis miracu-
lose apparens, non sunt consecrata nec conuersa in
verum corpus & sanguinem Christi. Non ergo sub
his speciebus est corpus, vel sanguis Christi.

SED